

Środki trwałe

Jak bezbłędnie prowadzić środki trwałe w JST: klasyfikacja, OT/PT i 011/013, amortyzacja, inwestycja vs remont oraz inwentaryzacja (grunty, OZE, przekazania)

Wideoszkolenie PCC Poland skierowane do pracowników działów finansowo-księgowych jednostek budżetowych, urzędów miast i gmin prowadzących ewidencję składników majątkowych, pracowników działów ewidencji mienia, skarbników, głównych księgowych i kierowników

Zespoły komputerowe: zestaw vs elementy; drukarki, czytniki, oprogramowanie.

Praktyczne szkolenie dla księgowości budżetowej i majątku JST, prowadzone przez praktyka z 25-letnim doświadczeniem. Na realnych case'ach porządkujemy cały cykl życia środka trwałego: przyjęcie i przekazanie (OT/PT, 011/013), właściwą klasyfikację środków trwałych KŚT (plac zabaw/siłownie zewnętrzne, drogi i sieci, grunty, OZE/fotowoltaika), rozróżnienie inwestycji od remontu, amortyzację i korekty, zasady dla gruntów i użytkowania wieczystego, a także likwidacje. Szczególny nacisk kładziemy na inwentaryzację przed końcem roku – spis z natury vs weryfikacja, dokumenty i odpowiedzialność, ujęcie majątku OSP/sołectw oraz typowe błędy wykrywane podczas kontroli

W programie m.in.:

- **Przyjęcia i przekazania (OT/PT/LT)** – poprawne daty i dokumenty, rozliczenia częściowe, odpowiedzialność materialna, korekty VAT i wartości.
- **Klasyfikacja Środków Trwałych (KŚT)** „na przykładach” – plac zabaw/siłownie, drogi z oświetleniem/sieciami, parki i zieleń, kontenery, sprzęt IT vs WNiP, pierwsze wyposażenie.
- **Grunty w ewidencji** – komunalizacja, użytkowanie wieczyste, trwałe zarząd, podziały i zamiany, wyceny oraz ujęcie w księgach i sprawozdaniach.
- **Amortyzacja i umorzenia** – stawki, błędy i korekty, zmiana KŚT a stawka, środki używane/odziedziczone, elementy składowe (kocioł, ogrodzenie).
- **Remont czy inwestycja (ulepszenie)** – kryteria, próg wartości, zadania „z kosztów” vs „z 080”, pierwszy montaż, tablice/promo projektu, systemy i szkolenia.
- **OZE/Fotowoltaika w JST** – PV na budynku i na gruncie, farmy PV, KŚT i stawki, kiedy zwiększa wartość budynku, przekazanie mieszkańcom/OSP.
- **Inwentaryzacja ŚT w JST** – spis z natury vs weryfikacja, tereny otwarte (ławki, wiaty), protokoły, podpisy i rozliczanie różnic.

Wzory pism, jakie otrzymają uczestnicy:

Przykładowe tabele do informacji dodatkowej do bilansu w formie edytowalnych plików Excel - Dzięki przykładowym tabelom, które stosuje nasz prelegent w swojej codziennej pracy, nie musisz się zastanawiać, jako iż przepisy są nieprecyzyjne, - a także oszczędzisz swój czas, ponieważ przechodzą one w nadzorse!

Szczegółowy program szkolenia:

Przyjęcia i dokumenty (OT/PT), przekazania, 011 vs 013

Zagadnienia programowe

- Przyjęcia OT i PT: daty, zgodność z rozliczeniem inwestycji.
- Jedno OT na całość vs rozbitcie na obiekty składowe.
- Przekazania między jednostkami/OSP: darowizna vs użyczenie; wymagane dokumenty.
- 011 (ŚT) vs 013 (PŚT): kryteria i granice przyjęć.
- Pierwsze wyposażenie: ujęcie i przypisanie.
- Doposażenia po odbiorze; korekty OT po późniejszych fakturach.

Pytania

- Czy można na jednym OT wykazać całą inwestycję i w programie rozdzielić na elementy?
- Czy nazwa na OT musi całkowicie pokrywać się z nazwą ŚT z ewidencji szczegółowej?
- Gmina zakupiła kocioł gazowy i protokołem przekazała do szkoły. Czy szkoła ma sporządzić LT starego kotła, a następnie OT nowego?
- Gmina zakupiła instrumenty muzyczne i od razu przekazała jednostce - czy najpierw przyjąć je na stan w gminie?
- Na jakiej podstawie przekazać komputer podległej jednostce? Co wpisać w PT?
- Czy można rozliczyć fakturę w OT, jeżeli nie była jeszcze ujęta w rozliczeniu zadania (rozliczone częściowo)?
- Czy do zakupionych lub podzielonych gruntów (akty/decyzje) trzeba wystawić OT?
- Jeżeli formą władania jest administrowanie, to w czyjej ewidencji bilansowej powinny być środki?
- Czy pierwsze wyposażenie świetlicy wiejskiej księgujemy w wartości budynku?
- Czy wykonany mural traktujemy jako odrębny ŚT? Czy zwiększa wartość budynku?
- Kiedy sporządzić OT w przypadku inwestycji na drogach?
- Czy na OT musi być PKOB i kto go ustala?
- Merytoryka przynosi OT pod koniec roku dla inwestycji z początku roku - jaką datę OT wskazać?
- Czy przy zwiększaniu wartości środka trwałego można wystawić dokument OT?

Klasyfikacja Środków Trwałych (KŚT) – obiekty proste i złożone

Zagadnienia programowe

- Dobór grup KŚT dla budynków, budowli i małej architektury.
- Elementy wymienne (kotły, rolety, ogrodzenia) - kiedy odrębne ŚT.
- Obiekty zbiorcze (place zabaw, siłownie, parki) vs pojedyncze urządzenia.
- Zespoły komputerowe: zestaw vs elementy; drukarki, czytniki, oprogramowanie.
- Oświetlenie uliczne (lampy LED na słupach PGE), sterowanie oświetleniem.
- Kontenery, wiaty rekreacyjne/przystankowe/altany, dozowniki, parkingi.
- Zieleń i nasadzenia w inwestycjach (drogowych i parkowych).
- Obiekty „specjalne”: pomniki, kapliczki, szamba.

Pytania

- Jak wyłuskać elementy np. kąpieliska (niecki, zjeżdżalnie, place, pompy)? Co odrębny ŚT, a co nie?

- Do czego zakwalifikować środki wymienne w budynku? Jaka grupa?
- Jak rozdzielać ŚT przy zadaniach: drogi, oświetlenie, „łączenie” budynku z wyposażeniem?
- Zespoły komputerowe: indywidualnie czy razem (drukarka, komputer, zasilacz)? Jak zdjąć tylko zepsuty komputer?
- Jak klasyfikować park rekreacyjny? Rozbijać na ścieżki i sprzęty?
- Siłownia zewnętrzna – jeden ŚT czy każde urządzenie? Likwidacja jednego elementu?
- Budowa drogi + oświetlenie, kanalizacja – razem czy osobno?
- Jak zaklasyfikować sieci w drogach? Czy zieleń izolacyjna to ŚT?
- Plac zabaw – pojedyncze urządzenia czy razem?
- Inwestycja z różnymi elementami (drogi, nasadzenia, pas zieleni, chodniki) – jak klasyfikować nasadzenia?
- Kontenery przerobione na pomieszczenia – jaka grupa?
- KŚT a wartość poniżej 10 000 zł (np. laptop 2 000 zł) – ŚT czy nie?
- Pierwsze wyposażenie – czy to dobrze naliczone z 080?
- Czy do wartości zestawu komputerowego wliczamy oprogramowanie kupione razem, czy do WNiP?
- Wiaty rekreacyjne – jaka klasyfikacja? A wóz asenizacyjny?
- Jak prawidłowo zaklasyfikować panele fotowoltaiczne?
- Dozownik stojący do dezynfekcji rąk – jaka klasyfikacja?
- Lampy LED w projekcie „Modernizacja oświetlenia” na słupach PGE – jak przyjąć i sklasyfikować?
- Czy tablice informacyjne w inwestycji doliczać do wartości ŚT?
- KŚT 290 – wiaty rekreacyjne – czy to prawidłowe?
- Jaką stawkę przyjąć dla placów zabaw? (konsekwencja klasyfikacji)
- Czy rolety na budynku zwiększają wartość budynku? Czy odrębny ŚT?
- Czy altana na placu zabaw to odrębny ŚT?
- Plac zabaw i siłownia w jednym ogrodzeniu – dwa obiekty czy jeden?
- Czy szambo jest wartością budynku, czy oddzielnym obiektem?
- Jak ująć park w ewidencji? Jakie KŚT?

Inwestycja vs remont – wydzielenia, „miękkie” koszty, protokoły

Zagadnienia programowe

- Remont a ulepszenie/modernizacja – kryteria rozróżnienia.
- Koszty dokumentacji, tablic, promocji – kiedy do wartości.
- Modernizacje w obiektach OSP/światlicach; nakłady po przekazaniu.
- Dodatkowe prace po odbiorze – zmiana planu/korekty księgowania.
- Utwardzenia, ogrodzenia, wymiany elementów – remont czy inwestycja.
- Wyposażenie z projektu bez paragrafu inwestycyjnego – 011 czy 013.

Pytania

- Jakiej terminologii użyć w przypadku remontu drogi na 50 000 zł?
- Jakie parametry trzeba spełnić, by droga była modernizacją?
- Otrzymaliśmy nakłady „utwardzenie terenu kostką” – czy tworzyć nowy ŚT? Jaki?
- Czy do każdej zakończonej inwestycji musi być protokół odbioru końcowego? Czy wystarczy protokół rzeczowo-finansowy do OT?
- „Rewitalizacja rynku – nowe nawierzchnie i nasadzenia, inwentaryzacja powykonawcza” – gdzie ująć

nasadzenia i inwentaryzację?

- Dofinansowanie na remonty dróg jako wydatki bieżące ~1 mln zł – jak traktować?
- W inwestycji kupiono środki wymagające remontu – rozbić w OT wg KŚT czy ująć w koszcie inwestycji?
- Wymiana ogrodzenia z siatki na panele – inwestycja czy remont?
- Tablica przy inwestycji efektywności energetycznej przedszkola – zwiększa wartość budynku?
- Program „Cyberbezpieczny samorząd” – czy szkolenie informatyków to wydatek inwestycyjny?
- Remont szkoły w styczniu, a w lipcu remont łazienki – zmiana planu i korekty?
- Zakupione podczas inwestycji ŚT wymagające remontu – ująć w koszcie inwestycji?
- Parking rowerowy po 10 latach z nową nawierzchnią i stojakiem – co z dotychczasowym stojakiem?
- Czy można księgować na 013 wyposażenie, jeżeli było płacone z par. 6050?

Grunty i użytkowanie wieczyste – ewidencja, wyceny, drogi

Zagadnienia programowe

- Klasyfikacja gruntów, działki z mieszanymi użytkami.
- Użytkowanie wieczyste: bilans/pozabilans, prawo własności vs prawo użytkowania.
- Przyjęcia działek: decyzje wojewody/komunalizacja/podziały – daty OT.
- Zmiany powierzchni, operaty, korekty wartości.
- Drogi na gruntach; ujawnienia dróg; amortyzacja dróg żwirowych/piaszczystych.
- Odszkodowania pod drogi, służebności, rezerwy.
- Trwały zarząd i przekazania między jednostkami.
- Zamiany gruntów, VAT, potwierdzenia sald.

Pytania

- Jak klasyfikować grunty przy różnych użytkach (dr/Ls)?
- Jak ewidencjonować grunty użytkowane wieczysto?
- Jak zrobić wyodrębnioną ewidencję gruntów?
- Decyzja komunalizacyjna + wycena z 10 stycznia – z jaką datą wnieść ŚT? Decyzji czy wyceny?
- Czy prawo własności księgować w ŚT, a prawo użytkowania wieczystego w pozabilansie?
- Jak przyjmować działki częściowo w użytkowaniu wieczystym, częściowo w użytkowaniu gminy?
- Jakie uzgodnienia gruntów z zasobem nieruchomości?
- Jakie dokumenty dla gruntów we władaniu, użytkowaniu lub własności gminy?
- Co to jest zasób mienia? Jak zweryfikować grunty z zasobem mienia?
- Czy prowadzić analitykę gruntów w jednostce budżetowej?
- Czy grunty otrzymane od państwa ewidencjonować w gminie czy na stanie Skarbu Państwa?
- Potwierdzenie salda trwałego zarządu na koniec roku – tylko powierzchnia czy także kwota?
- Przebudowa drogi na wielu działkach: zwiększać wartości działek, czy ujmować jednym nowym środkiem?
- Czy grunty oddane w użytkowanie wieczyste podlegają umorzeniu? Doliczać opłaty (akt notarialny)?
- Poszerzenie drogi – nabyto udziały: przyjąć wartość całej działki czy udziałów? Jaka grupa KŚT?
- Utwardzenie terenu kostką jako odrębny ŚT – 291 KŚT?
- Przekazanie środków do MOK – darowizna czy użyczenie? Czy akt notarialny dla budynków i gruntów?
- Decyzja o zmniejszeniu wielkości działki – jak skorygować wartość?

- Drogi gminne ujawnione w kontroli – dokument OT; amortyzacja drogi piaszczystej a wartość gruntu?
- Działka z drogą – przeksięgować grunt spod drogi do grupy 2 i zwiększyć wartość drogi?
- W jakiej wartości przyjąć działki przekazane decyzją wojewody?
- Czy operat przy sprzedaży działki zwiększa jej wartość w ewidencji?

Amortyzacja i stawki – zmiany, korekty, przypadki szczególne

Zagadnienia programowe

- Dobór i zmiana stawek, umorzenie.
- Korekty amortyzacji po zmianie KŚT/stawki.
- Używane/odziedziczone budynki – ustalenie stawek.
- Obiekty zbiorcze vs elementy (place, zagospodarowanie).
- WNiP i oprogramowanie – stawki i zasady.
- Amortyzacja bilansowa w jednostkach budżetowych – tak/nie.

Pytania

- Jak ustalić stawki amortyzacyjne?
- Jakich kont używać przy amortyzacji?
- Co to są umorzenia i jak dokonać zmiany stawek?
- Jak skorygować błędnie wprowadzoną amortyzację? Czy korygować OT przy złej stawce?
- Zmiana klasyfikacji → zmiana stawki – jak korygować amortyzację?
- Linie energetyczne – do czego przydzielić, by ustalić stawkę; jak patrzy na to RIO?
- Internetowe Biuro Obsługi Gospodarki Wodnej jako WNiP 50% – czy poprawnie?
- Amortyzacja ŚT wprowadzonego w połowie roku, gdy wyposażenia nie wprowadzono – jak liczyć?
- Zdemontowane, ale zdatne słupy oświetleniowe – włączać do placu zabaw czy odrębny ŚT? Co z amortyzacją?
- Czy można skorygować poprzednie lata, jeżeli nie było stawki przy użytkowaniu wieczystym?
- Używany budynek mieszkalny – jaką stawką amortyzować?
- Stacja dla pasażerów + zagospodarowanie terenu – amortyzować jedną stawką?

OZE / fotowoltaika – klasyfikacja, umowy, przekazania

Zagadnienia programowe

- PV na budynkach vs na gruncie: 011/013; zwiększenie wartości budynku vs osobny ŚT.
- Farmy PV na potrzeby JST – grupy KŚT i konsekwencje amortyzacyjne.
- Umowy z mieszkańcami i rozliczenia (wyksięgowanie).
- Zakres montażu i elementy wchodzące do wartości; przekazania do jednostek.

Pytania

- Jakie ŚT przyjmować przy budowie ogniw PV – 011 czy 013?
- Z jaką stawką amortyzacyjną wykazać zestawy PV?
- Co powinna zawierać umowa z mieszkańcem, by nie było problemów z wyksięgowaniem?
- Jakie KŚT zastosować? Łączyć instalację z budynkiem czy przyjąć osobno?
- Co składa się na montaż urządzeń?

- Instalacja na budynku gospodarczym vs posadowiona na gruncie mieszkańca - jak traktować?
- Farma PV do oświetlenia/hydroforni/chodnika - czy grupa 6 jest poprawna?
- Czy instalacje PV na budynkach zwiększają wartość budynku, czy osobny ŚT?
- Do jakiej grupy KŚT zaliczyć fotowoltaikę?
- Czy możemy przekazać nakłady dot. PV do jednostek? Najpierw do ewidencji i PT?

Przekazania, OSP, sołectwa, odpowiedzialność

Zagadnienia programowe

- Użyczenie/darowizna: formy przekazania budynków, gruntów, sprzętu (OSP, instytucje kultury).
- Odpowiedzialność materialna (sołtys, OSP, użytkownicy).
- Ewidencja majątku przekazanego - gdzie bilans, kto prowadzi kartoteki.
- Wyposażenie do 10 tys. dla OSP/sołectw - 011 vs 013, PT vs zarządzenie.

Pytania

- OSP użytkuje majątek gminy - czy przekazywać na podstawie umowy? Kto odpowiada?
- Czy osobą odpowiedzialną za użytkowany majątek może być sołtys?
- Jak ewidencjonować i przekazywać zakupy z Funduszu Sołectkiego (użyczenie)?
- Czy wyposażenie dla strażaków do 10 tys. zł przekazać OSP PT? Czy potrzebne zarządzenie wójta?
- Jaka forma przekazania środków do MOK - darowizna czy użyczenie; czy akt notarialny?
- Budynek przekazany do centrum kultury; po roku dobudowa schodów - jak przyjąć i przekazać nakłady?
- OSP z własnych środków modernizuje salę w remizie (nie bojówkę) - czy gmina zwiększa 011?
- Czy dla PŚT należy wprowadzić KTS 2010/2016 oraz PKD?
- Komu przypisać jako osobie odpowiedzialnej ŚT typu wiata przystankowa, droga, budynek komunalny, świetlica?
- Czy można wprowadzić do ewidencji wszystkie grunty, jeżeli zwiększy się wartość 011? (organizacyjnie przy przekazaniach)

Korekty, błędy, likwidacja - komisja, VAT, „trudne przypadki”

Zagadnienia programowe

- Likwidacja ŚT/PŚT: komisja, dokumenty (wniosek, protokoły, karty odpadów).
- Zmiany wartości i korekty (VAT, błędne KŚT/stawki, decyzje).
- Sprzedaż nie w pełni umorzonych i wyksięgowania historyczne.
- Ujawnienia i „znalezione” środki - wycena do ujawnień.
- Przypadki niestandardowe (porzucone auta, sprzęt w innej ewidencji).
- Ewidencja programowa vs ręczna; zgodność z geodezją.

Pytania

- Jakich zapisów dokonać w księgach przy likwidacji ŚT ze względu na zły stan techniczny?
- Zmiana wartości ŚT przy obniżeniu VAT z faktur - jak księgować?
- Czy odliczać VAT przy konkretnej inwestycji w ŚT? W jakiej sytuacji?
- Przepust drogowy: OT 11.08.2022, tablica informacyjna w październiku - z jaką datą przyjąć i gdzie

ująć tablicę (013/011)?

- Zwrot VAT (korekta faktur roku poprzedniego i bieżącego) – czy korygować wartość początkową?
- ŚT źle zakwalifikowany (grupa 1 vs 3) i zła stawka – jak skorygować błąd?
- Jak przeprowadzić likwidację ŚT – od czego zacząć; czy najpierw powołać Komisję Likwidacyjną? Kto w składzie?
- Czy przy likwidacji wystarczy protokół komisji i protokół likwidacji? LT i usunięcie z ewidencji?
- Czy przy likwidacji faktycznej wystarczy dokument zbiorczy z PSZOK? Czy potrzebne karty odpadów?
- Czy potrzebny dokument potwierdzający, że naprawa przewyższa wartość wyposażenia?
- Co z likwidacją WNiP – czy też tworzymy wniosek?
- Stary budynek kupiony – OT bez umorzenia. Jak przyjąć amortyzację?
- W spadku gmina nabyła budynek gospodarczy w złym stanie – czy wprowadzić na 011 100% umorzone?
- Jak wykسیęgować działkę sprzedaną kilka lat temu, która nadal widnieje w ewidencji?

Inwentaryzacja – organizacja, przebieg, rozliczenie

Zagadnienia programowe

- Organizacja inwentaryzacji w JST: pełna vs okresowa; metody (spis z natury, weryfikacja, potwierdzenie sald).
- Zakres: ŚT, PŚT (013), WNiP, należności, zobowiązania.
- Zespoły spisowe, komisja, protokoły i rozliczenie różnic.
- Tereny otwarte i obiekty trudnodostępne (ławki, kosze, place).
- Jednostki poza urzędem (światlice, OSP): tryb i dokumenty.
- Ujęcie ujawnień w SG-01 i w ewidencji (ujawnienie/wykسیęgowanie).
- Osoba odpowiedzialna materialnie i przypisanie do ŚT/PŚT.
- Inwentaryzacja z czytelnikiem – zapisy w polityce rachunkowości.

Pytania

- Jak inwentaryzuje się należności, zobowiązania, środki trwałe?
- Które składniki majątkowe podlegają inwentaryzacji drogą spisu z natury, a które drogą weryfikacji?
- Kiedy i jak należy sporządzić spis z natury?
- Inwentaryzacja drogą uzyskania potwierdzenia salda.
- Jakie informacje powinny znaleźć się w protokole przekazania i umowie użyczenia? Kto powinien je podpisać?
- Na podstawie jakich dokumentów dokonać inwentaryzacji środka trwałego trudno dostępnego?
- Czy wszystko należy ustalać listownie, czy również potwierdzeniem salda?
- Czy do sprawozdania wykazujemy tylko środki trwałe, czy pozostałe środki trwałe też?
- Kto podpisuje inwentaryzację środka trwałego?
- Inwentaryzacja terenów niestrzeżonych: ławki parkowe, kosze.
- Czy tablety dla radnych przekazane w użytkowanie powinny być co rok inwentaryzowane?
- Czy przekazane telefony komórkowe powinny być inwentaryzowane co roku?
- Czy każdy tablet powinien mieć oddzielny numer inwentarzowy?
- Co w sytuacji, gdy w polityce rachunkowości wpisujemy 013 od 500 zł? Jak zrobić pełną inwentaryzację, jeśli jeden kalkulator kosztuje 300 zł, a drugi 600 zł?
- Jak rozliczyć inwentaryzację, jeżeli z obiektu zbiorczego placu zabaw zginie ławka?
- Czy w komisji inwentaryzacyjnej może być pracownik prowadzący ewidencję?
- Inwentaryzacja na zasadzie protokołów potwierdzenia.

- Kto zatwierdza inwentaryzację szkół: burmistrz czy dyrektor?

Prowadzący:

Rafał Jureczko

Skarbnik w Urzędzie Miejskim w Lublińcu. Ekonomista i praktyk z bogatym, 25-letnim doświadczeniem w zakresie środków trwałych i rachunkowości budżetowej, nabytym w trakcie pracy w ośrodkach pomocy społecznej i urzędzie miejskim. W swojej pracy zawodowej wykorzystuje doświadczenie zdobyte na licznych kursach i szkoleniach z tematyki środków trwałych w jednostkach samorządu terytorialnego.

Absolwent studiów wyższych z zakresu Międzynarodowych Stosunków Ekonomicznych i Problemów Globalnych na Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach, rachunkowości zarządczej oraz podyplomowych studiów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy

Terminy i szkolenia

Data: 29 września 2026 10:00-15:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Data: 19 października 2026 10:00-15:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Data: 23 listopada 2026 10:00-15:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną